

Vikingelege: bevægelse og taktik

Introduktion:

Dette er en lærervejledning til forløbet **Vikingelege: bevægelse og taktik**. Vejledningen kan du bruge i din forberedelse af besøget på **Vikingskibsmuseet**. Her finder du historisk baggrundsmateriale og spilleregler for de enkelte lege.

Du kan bruge legene i forbindelse med din undervisning i historie og idræt, og de kan kombineres med et af museets andre undervisningstilbud. Legene er tiltænkt 1.-10. klassetrin, dog er nogle mere velegnede til mellemtrinnet og udskolingen. Du kan derfor sagtens plukke i legene, og bruge dem så de passer til klassen og den tid, I har til rådighed.

Hvorfor Vikingelege: bevægelse og taktik

Forløbet har til hensigt at give eleverne et indblik i leges funktioner i vikingetiden og den tidlige middelalder.

Legene sætter fokus på elevernes evne til at samarbejde og bruge sammensatte bevægelser i aktiviteterne.

Særligt elevernes motoriske færdigheder og brug af styrke er central for legene. Dette kan f.eks. ses i relation til vikingetidens kamptræning, hvor styrke ikke var nok for at blive en god kriger: Hurtighed, finmotorik og afkodning af bevægelser var lige så vigtige egenskaber at besidde.

Fag: Historie, Idræt

Kompetenceområder som forløbet understøtter:

Historie: kronologi og sammenhænge

Idræt: Alsidig idrætsudøvelse & Idrætskultur og relationer

Historisk baggrund

Der findes ikke mange kilder, der fortæller om, hvordan det var at være barn i vikingetiden. Ud fra det vi kender til perioden, antager vi, at børneliv har set meget anderledes ud for 1000 år siden, end det gør i dag.

Fritid, som vi kender det, har ikke eksisteret på samme måde, og tid til leg har formentlig været begrænset. Fra en tidlig alder har man hjulpet sine forældre med daglige gøremål som for eksempel madlavning og pasning af dyr og marker.

Arkæologer har dog fundet udskårne dyr, skibe og sværd i træ, der tyder på, at børnene også har leget nogle af de samme lege, som børn gør i dag.

Legene har antaget former, der gav børnene færdigheder, som var vigtige for dem at besidde senere i livet. Det kunne f.eks. være som krigere, sømænd, vævere osv. I sagaen om den norske kong Harald Hårderåde ved vi, at det at dyste og være god til forskellige discipliner har været vigtigt. Ifølge sagaen mestrerede han både det at stå på ski og skyde med bue og pil.

Om Vikingelege: bevægelse og taktik

Nogle af de lege, vi præsenterer her, kender vi til fra perioden. Andre af legene er inspireret af det skriftlige kildemateriale og de arkæologiske fund, vi i dag har fra vikingetiden og den tidlige middelalder.

Vikingeleg: bevægelse og taktik indeholder 6 aktiviteter med tilhørende historisk reference og en beskrivelse af legen. Aktiviteterne er tilrettelagt således, at to hold dyst mod hinanden: Det ene hold består af danerne, et folkefærd der i perioden boede i det nuværende Danmark og Sydsverige. Det andet hold består af sakserne, der i vikingetiden holdt til i det nuværende nordlige Tyskland og England.

Organisering af legene

Klassen eller gruppen dystes i to hold, hvor læreren er dommer.

- I kongespillet og ved tovtrækning skal de to hold dyste direkte mod hinanden.

Ved de andre lege kan:

- Grupperne kæmpe individuelt og resultaterne sammenlignes til sidst.
- Grupperne udvælge en eller flere personer til at dyste for holdet i forlængelse af hinanden.

Vi anbefaler, at I har inddelt elevgruppen i hold, inden I kommer på museet.

Når I kommer på museet

Når I henvender jer til billetpersonalet, vil de angive hvor på museets område, I kan finde kasserne med lege og bruge dem. Husk at pakke legene ned, når I er færdige og sætte hængelås på kassen.

Litteratur

- Stryjak, Arthur: Vikingelege (Vild med viden nr.26)
- <https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/mennesket/boern-og-leg>
- <https://www.vikingelandsbyen.dk/tema.asp>

Tekst og redaktion:

Kathrine Noes Sørensen, Jacob Nyborg Andreassen og Ida Ottesen

Fotos:

Vikingskibsmuseet, Werner Karrasch

VIKINGESKIBS
MUSEET